

P ROGRAMMA VAN T OETSING EN A FSLUITING

GEMENGDE LEERWEG 2023 - 2025

AERES VMBO VELP
Pinkenbergseweg 5F
6881 BA Velp
Telefoon 088 – 020 5200
velp@ares.nl

Inleiding

Beste examenleerlingen,

Dit boekje is bestemd voor leerlingen die dit schooljaar begonnen zijn aan de **Gemengde Leerweg**. De leerjaren 3 en 4 vormen samen de examenjaren.

In dit boekje kun je belangrijke informatie vinden zoals:

- **Toelichting op het examenreglement.**
De regels en afspraken rond het Schoolexamen en het Centraal examen.
- **Schoolafspraken.**
Afspraken m.b.t. herkansen en inhalen van toetsen, bepalen van het SE-cijfer.
- **Programma van Toetsing en Afsluiting.**
Informatie per vak over wat je moet doen voor het Schoolexamen.
- **Centraal Schriftelijk Examen.**
Informatie over je eindexamen.

We raden je aan alles nauwkeurig door te lezen om problemen te voorkomen. Ook aan de ouders / verzorgers adviseren we om de informatie door te lezen en alle belangrijke data in een agenda of op een kalender te noteren. De jaarplanning is per leerjaar te vinden op onze website onder jaar- en toetsrooster.

<https://www.aeresvmbo.nl/velp/mijn-aeres/jaarrooster-en-toetsrooster>

Wanneer er onduidelijkheden zijn of problemen met betrekking tot het Schoolexamen / Centraal Examen, dan kun je terecht bij de examenorganisatie*.

De examenorganisatie communiceert naar de leerling via Learning. Wij gaan er van uit dat leerlingen elke schooldag de berichten in Learning controleren.

Naar ouder / verzorger communiceert de examenorganisatie via het bij ons bekende mailadres. Het is daarom van belang dat het juiste mailadres op school bekend is.

We wensen je een succesvol schooljaar toe!

De Lokale Examenorganisatie (LEO) en
het personeel van AERES VMBO Velp
september 2023

*de lokale examenorganisatie bestaat uit:
dhr. Bartels (voorzitter),
mevr. Mostard (secretaris),
mevr. Claes (lid).

Inhoudsopgave

TOELICHTING BIJ HET EXAMENREGLEMENT	4
SCHOOLAFSPRAKEN	11
ENKELE VAKKEN UITGELICHT	15
CENTRAAL SCHRIFTELIJK EXAMEN	16
PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING	17
Kolomuitleg	18
Nederlands	19
Engels	20
Duits	21
Wiskunde	22
Biologie	23
Natuur-/Scheikunde	25
Algemene Economie.....	27
Groen Profielvak	28
Maatschappijleer.....	29
Kunsvakken1	30
Lichamelijke Opvoeding.....	31
Profielwerkstuk	32
Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding	33
PTA KEUZEVAKKEN	35
Bloemwerk.....	36
Gezonde dieren	37
Groene vormgeving en styling	38
Het houden van dieren	39
Ondersteuning bij sport en bewegingsactiviteiten.....	40
Tuinontwerp en -aanleg	41
Voeding hoe maak je het?	42
Voorkomen van ongevallen en EHBO	43
Vormgeven en typografie.....	44
Werk in tuin en landschap.....	45
Wonen en design.....	46
Keuzevak op stage	47

Toelichting examenreglement 2023-2024

Inleiding

Welkom in de examenperiode, je gaat je VMBO-opleiding afronden en dat maakt jou een examenkandidaat!

Het is natuurlijk belangrijk dat de examens goed verlopen zodat iedere examenkandidaat kan bewijzen dat het diploma echt verdiend is. Om dat goed te regelen, staan de regels en afspraken waaraan de school en de leerlingen zich tijdens de examens moeten houden in ons Examenreglement.

Hieronder staat een uitleg of samenvatting van de belangrijkste onderdelen van het Examenreglement. Als je er vragen hebt over of meer wilt weten over het Examenreglement, stel je vragen dan aan je coach of mentor, of zoek de examensecretaris op!

Aeres VMBO wenst je heel veel succes en een mooie examenperiode toe!

Inhoud toelichting examenreglement

Inleiding	4
Het eindexamen	5
Profielvak Groen en de keuzevakken in de BB-, KB- en Gemengde Leerweg	5
Toetsen van het schoolexamen	5
Beoordeling van het schoolexamen	6
Toelating tot het centraal examen	6
Het centraal examen	6
Computereexamens en examens op papier	7
Onregelmatigheden bij het schoolexamen of het centraal examen	7
Geschillen	7
Absentie (afwezig zijn bij het schoolexamen of het centraal examen)	7
Bijzonderheden Langdurig of frequent schoolverzuim	8
Herkansen	8
Herkansing Maatschappijleer	8
De uitslag van het examen	9
Cum Laude slagen	10

Het eindexamen

Voor sommige vakken begint het eindexamen al in jaar 3, maar de meeste vakken sluit je af in jaar 4. Het eindexamen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen. Het schoolexamen is de toetsen en opdrachten die je voor school maakt. Deze staan in het PTA – het programma van Toetsing en Afsluiting.

Algemene vakken (AVO-vakken)

Soms heeft een vak alleen een schoolexamen zoals de vakken maatschappijleer, LO en CKV. Deze vakken sluit je af met alleen de opdrachten en toetsen van het PTA. Andere vakken hebben een schoolexamen en een centraal examen, zoals de vakken Nederlands, wiskunde en biologie.

Profielvak Groen en de keuzevakken in de BB-, KB- en Gemengde Leerweg.

Het beroepsgericht programma bestaat uit twee onderdelen, namelijk het profielvak Groen en de beroepsgerichte keuzevakken. In de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg kies je minimaal 4 keuzevakken. In de gemengde leerweg kies je minimaal 2 keuzevakken.

Het profielvak Groen sluit je af met een schoolexamen en een CSPE. Het CSPE is een Centraal Schriftelijk en Praktisch examen. De beroepsgerichte keuzevakken worden elk afgesloten met een eigen schoolexamen.

Eindcijfers beroepsgericht programma

In de **basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg** krijg je op de cijferlijst twee meetellende eindcijfers. Een eindcijfer voor het profielvak en een combinatiecijfer.

Het combinatiecijfer is het gemiddelde van de keuzevakken. De behaalde schoolexamencijfers voor de keuzevakken staan wel op je cijferlijst, maar tellen zo niet mee voor de uitslagbepaling.

Elk afzonderlijk keuzevak moet met minimaal een 4 worden afgesloten om te kunnen slagen.

In de **gemengde leerweg** krijg je op de cijferlijst één meetellend eindcijfer; het combinatiecijfer.

Het combinatiecijfer wordt bepaald door het cijfer van het profielvak *en* de cijfers van de keuzevakken.

De behaalde schoolexamencijfers voor de keuzevakken staan wel op je cijferlijst, maar tellen zo niet mee voor de uitslagbepaling. Elk afzonderlijk keuzevak moet minimaal met een 4 worden afgesloten om te kunnen slagen.

Toetsen van het schoolexamen

In het Programma van Toetsing en Afsluiting staan alle onderdelen van het schoolexamen.

Het schoolexamen kan bestaan uit:

- **mondelijke toetsen**
- **schriftelijke toetsen** met gesloten en/of open vragen
- **praktische opdrachten**: dit zijn opdrachten waarin bepaalde vaardigheden worden getoetst die niet (alleen) mondeling of schriftelijk kunnen worden getoetst zoals een product, video of werkstuk maken, een presentatie geven of stageopdracht uitvoeren
- **handelingsopdrachten**: dit zijn opdrachten, die moeilijk met een cijfer kunnen worden beoordeeld en waarin de nadruk ligt op het 'doen' bijvoorbeeld opdrachten bij de beroepsgerichte lessen, een bezoek brengen aan een bedrijf en practicum bij bio of NaSk
- **examenproeven / proeven van bekwaamheid**

Profielwerkstuk

Als je de **theoretische of de gemengde leerweg** volgt, moet je een profielwerkstuk maken en presenteren. Dit werkstuk gaat over een onderwerp dat past bij je gekozen profiel.

Voor het profielwerkstuk moet de beoordeling 'voldoende' of 'goed' worden behaald.

Beoordeling van het schoolexamen

Het resultaat van iedere toets wordt binnen 10 schooldagen bekend gemaakt. Als dat niet zo is mag je een klacht indienen bij je docent, mentor of de teamleider. Je hebt het recht het gemaakte werk in te zien, maar het wordt bewaard door de school tot 6 weken na de diploma-uitreiking.

Alle behaalde cijfers en beoordelingen worden genoteerd in jouw 'digitale examendossier' in Eduarte.

Het Examendossier

Voor aanvang van het centraal examen rond je het schoolexamen af. Dit is een belangrijk moment, als je het schoolexamen helemaal hebt afgerond ontvang je namelijk jouw Examendossier.

Het Examendossier bestaat uit twee delen; een overzicht op papier (deel a) en een digitaal deel (deel b), de inhoud wordt hieronder uitgelegd. Je tekent ervoor dat je jouw examendossier in ontvangst neemt.

De directeur en de examensecretaris zetten hun handtekening op jouw Examendossier, want zij tekenen ervoor dat:

Deel a op het overzicht staan de schoolexamen-*eindcijfers* voor alle vakken waarin je ook een centraal examen gaat doen en het *eindresultaat* van de schoolexamens:

- maatschappijleer
- lichamelijke opvoeding (LO)
- kunstvakken I (CKV)

en verder het resultaat van:

- het LOB-dossier
- en als dat bij jouw examen hoort van het profielwerkstuk of het vak rekenen

Deel b in het digitale deel staan alle cijfers en resultaten van de PTA-onderdelen die je hebt gemaakt om deze eindcijfers te halen en worden de resultaten van de beroepsgerichte keuzevakken toegevoegd.

→ Controleer gedurende het schooljaar het digitale examendossier goed zodat eventuele fouten in de cijfers nog op tijd hersteld kunnen worden.

Toelating tot het centraal examen

Voordat het centraal examen begint moet je alle schoolexamens hebben afgerond en hebben voldaan aan de voorwaarden zoals in het PTA zijn opgenomen. Ook de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken I (en in de gemengde en de theoretische leerweg het profielwerkstuk) moet je hebben afgesloten met een 'voldoende' of 'goed'. Wanneer deze vakken *niet* zijn afgerond mag je niet meedoen aan het centraal examen.

Het centraal examen

Uiterlijk 14 dagen voor de aanvang van het centraal examen ontvang je het rooster van de examens. In dit rooster staat in elk geval vermeld:

- het examenvak waarin je centraal examen doet
- de plaats waar het examen wordt afgenomen
- het tijdstip waarop het examen wordt afgenomen
- de duur van het examen

In het examenreglement zijn de regels opgenomen waaraan je je moet houden tijdens de toetsen van het schoolexamen en tijdens de centraal examens.

Lees deze regels op [bladzijde 19, 24 en 25](#) goed door voordat je aan het examen begint.

Je vindt het [Examenreglement op KIEM](#).

Computorexamens en examens op papier

In de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg worden alle centrale examens afgenomen op de computer, met uitzondering van het praktisch examen.

In de gemengde leerweg en theoretische leerweg worden alle centrale examens afgenomen met een papieren versie, met uitzondering van het praktisch examen.

Onregelmatigheden bij het schoolexamen of het centraal examen

In het examenreglement is geregeld hoe de school moet handelen als er zich 'onregelmatigheden' voordoen. Voorbeelden van onregelmatigheden zijn:

- je spijbelt voor een toets,
- je wordt betrap op spieken,
- je gebruikt een mobiel device zonder toestemming.

In dit soort gevallen heb je altijd een gesprek met iemand van de schoolleiding: de teamleider of directeur, of met iemand van de locatie examenorganisatie (LEO). Daar mogen je ouders/verzorgers bij zijn of iemand anders die ouder is dan 18 jaar. Daarna beslist de directeur welke maatregel hij/zij neemt. Mogelijke maatregelen zijn:

- puntenaftrek *als* dat is beschreven in het PTA,
- je krijgt het cijfer 1 voor een toets,
- je mag niet meer deelnemen aan de rest van het examen,
- één of meer toetsen die je al hebt gemaakt worden ongeldig verklaard,
- of je krijgt pas een diploma en/of cijferlijst als je opnieuw een toets of examen hebt gemaakt.

Geschillen

- Als je het niet eens bent met een besluit van de school rondom de examinering dan kan je bezwaar aantekenen op grond van het reglement bezwaar leerlingenzaken vmbo.
- Als je het niet eens bent een besluit van de school om een *maatregel* op te leggen, dan kan je beroep aantekenen op grond van het reglement beroep examinering vmbo. Hoe dit moet staat beschreven in het examenreglement en het reglement beroep examinering vmbo.

Absentie (afwezig zijn bij het schoolexamen of het centraal examen)

Als je door ziekte of door een andere geldige reden afwezig bent bij een schoolexamen of een centraal examen, dan moeten je ouders/verzorgers dat:

schriftelijk vooraf aangeven, of
telefonisch op de dag van het examen voor de aanvang van het examen melden aan de school.

Als je zonder afmelding afwezig bent of geen verklaring afgeeft na terugkomst, kan de directeur een van de maatregelen nemen. Als je om een geldige reden afwezig bent, kun je de toets inhalen.

- ➔ Zorg ervoor dat je een afspraak maakt om een gemiste toets of opdracht in te halen, dit hoort namelijk bij je examen.

Bijzonderheden

Langdurig of frequent schoolverzuim

In geval van langdurig of frequent schoolverzuim worden de volgende partijen betrokken om een plan te maken: jijzelf, je ouders/verzorgers, de mentor, zorgcoördinator en locatie examenorganisatie, de leerplichtambtenaar en eventueel het Zorg Advies Team en/of de schoolarts.

Maatwerkprogramma of afwijkende wijze van examineren

Bij andere bijzonderheden wordt er soms een maatwerk-PTA gemaakt, een examenopdracht of toets op een andere manier georganiseerd of door de directeur een gespreid examen toegekend waarbij je een jaar extra over het examen mag doen.

Vakken op hoger niveau

Het is mogelijk dat je een vak op hoger niveau volgt. Het schoolexamen rond je dan af op dit niveau. Mocht je bij het centraal examen een laag cijfer halen, dan kun je gebruik maken van de 'terugvaloptie'. Het SE-cijfer van het hogere niveau blijft dan staan, maar je mag het centraal examen overnieuw doen op het niveau van je leerweg, de terugvaloptie gebruiken is niet een herkansing.

Bij andere bijzonderheden zal de locatie-examenorganisatie het examenreglement toepassen of afspraken maken met jou en je ouders/verzorgers.

Herkansen

- Centraal examen: **Basisberoepsgerichte leerweg en Kaderberoepsgerichte leerweg:** Eén algemeen vak dat deel uitmaakt van het centraal examen *en* het centraal schriftelijk en praktisch examen, of een deel hiervan.
- Gemengde leerweg:** Eén vak dat deel uitmaakt van het centraal examen *of* (een deel van) het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe).
- Theoretisch leerweg:** Eén vak dat deel uitmaakt van het centraal examen.
- Schoolexamen: Ook binnen het schoolexamen heb je mogelijkheid om te herkansen. Welke toetsen en het aantal toetsen je mag herkansen, is geregeld in het Programma van Toetsing en Afsluiting. Een herkansing vervangt het cijfer van één toets van het schoolexamen. Na de herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.

Voor een aantal vakken gelden de herkansingsregels van Aeres-vmbo:

Herkansing Maatschappijleer

Je mag het schoolexamen maatschappijleer herkansen. De herkansing is een totaaltoets, omdat een hoger cijfer op de herkansing het *eind*cijfer voor het schoolexamen maatschappijleer vervangt. Als je een eindcijfer 5 of lager hebt behaald wordt er voor jou een herkansing ingepland.

Herkansing schoolexamen Profiel Groen of PGP Groen

Je mag één schoolexamentoets van profiel Groen of een onderdeel van PGP Groen herkansen. In de BB- en KB-leerweg kan de directeur toekennen dat de herkansing het cijfer van één profielmodule vervangt.

Herkansing keuzevak

Je mag het schoolexamen van een beroepsgericht keuzevak te herkansen, als je voor dat keuzevak een eindcijfer 3 of lager hebt behaald. De inhoud van de herkansing en de periode waarin de herkansing wordt afgenomen, wordt door de locatie examenorganisatie bepaald.

De uitslag van het examen

Hoe wordt het eindcijfer van een examenvak berekend?

In alle leerwegen wordt het eindcijfer als volgt berekend:

het eindcijfer van het schoolexamen plus het cijfer van het centraal examen gedeeld door 2

$$[(1 \times SE + 1 \times CE) : 2]$$

Voor de leerwegen BB, KB en GL en TL gelden de exameneisen:

- ✓ Het gemiddelde van al je centraal examencijfers, waaronder het CSPE, is 5,5 of hoger (een 5,49 is niet voldoende)
- ✓ het eindcijfer voor het vak Nederlands is een 5 of hoger
- ✓ er is een lob-dossier samengesteld
- ✓ Lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief CKV zijn minimaal met een 'voldoende' afgerond

Verder geldt dat je:

- ✓ voor al je examenvakken een 6 of hoger hebt OF
- ✓ voor ten hoogste één van je examenvakken een 5 hebt en voor je overige examenvakken een 6 of hoger OF
- ✓ voor ten hoogste één van je examenvakken een 4 hebt, niet zijnde het vak Nederlands en je overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger OF
- ✓ voor twee van je examenvakken, het eindcijfer 5 hebt en voor je overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger

En aanvullend per leerweg:

Volg je de **basis- of kaderberoepsgerichte leerweg**, dan krijg je twee beroepsgerichte eindcijfers: een eindcijfer voor het profielvak bestaande uit het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen (cspe) en een combinatiecijfer voor de keuzevakken bestaande uit het afgeronde rekenkundig gemiddelde van de afgeronde eindcijfer van de afzonderlijke keuzevakken. Hierbij geldt ook dat je voor elk keuzevak afzonderlijk minimaal een 4 haalt.

Volg je de **gemengde leerweg** dan krijg je één beroepsgericht eindcijfer.

Dit cijfer is een combinatiecijfer en wordt bepaald door de eindcijfers van de keuzevakken en het eindcijfer voor het profielvak. Het eindcijfer van het profielvak telt net zo vaak mee als het aantal keuzevakken.

Daarnaast moet je een voldoende hebben voor je profielwerkstuk.

Voor de **theoretische leerweg** geldt:

Daarnaast moet je een voldoende hebben voor je profielwerkstuk.

Als je geen wiskunde doet, moet je een schoolexamen rekenen afleggen. Het behaalde cijfer telt niet mee in de uitslagbepaling en wordt vermeld op een bijlage bij je cijferlijst.

Cum Laude slagen

Soms heeft een examenkandidaat het examen super goed gemaakt. Bij zo'n prestatie kun je een uitslag met een **judicium cum laude** krijgen. Judicium cum laude betekent een **beoordeling met lof!** Er wordt dan 'cum laude' op je diploma en op je cijferlijst vermeld. Wil je weten met welke cijfers je cum laude slaagt? Kijk dan op bladzijde 16 van het Examenreglement.

PS: Aan deze toelichting kunnen geen rechten worden ontleend.

We hebben ons best gedaan het examenreglement goed samen te vatten, maar bij geschillen over de toepassing, gelden uitsluitend de bepalingen uit het examenreglement.

Schoolafspraken 2023 - 2025

Toetsweken

Gedurende een schooljaar zijn er drie toetsweken.
De data zijn terug te vinden in de jaarplanning.

Herkansen van PTA toetsen

Herkansen is het opnieuw afleggen van een toets met als doel het verbeteren van de toetsresultaten. Als voor een herkansing een hoger cijfer behaald wordt komt dit in de plaats van het oude cijfer; is het cijfer van de herkansing lager dan blijft het oorspronkelijke cijfer staan.

De mogelijkheid om te herkansen geldt alleen voor die toetsen waar in de kolom herkansbaar een "ja" vermeld is, dus niet alle toetsen zijn herkansbaar.

Altijd herkansbaar, dus buiten de herkansingsregel om, is een handelingsopdracht. Dit is een opdracht waarvoor geen cijfer gegeven wordt, maar een "o" (onvoldoende) of "v" (voldoende) of "g" (goed). Uiteindelijk moeten alle in het PTA vermelde handelingsopdrachten voor aanvang van het examen met een voldoende worden afgesloten, anders kun je volgens het examenreglement niet slagen voor het vmbo.

In leerjaar 3 zijn er twee herkansingsmomenten.
In leerjaar 4 zijn er drie herkansingsmomenten.

Voor de herkansing van PTA toetsen geldt dat je bij elk herkansingsmoment één toets mag herkansen. Voor het eerste herkansingsmoment kies je een toets van het vak Groen Profielvak.
Voor het tweede herkansingsmoment kies je een toets uit leerjaar 3.
Voor het derde herkansingsmoment kies je een toets uit periode 1 van leerjaar 4
Voor het vierde herkansingsmoment kies je een toets uit periode 2 van leerjaar 4
Voor het vijfde herkansingsmoment kies je een toets uit periode 1, 2 of 3 van leerjaar 4.

Indien een leerling een PTA toets moet inhalen is het streven om dit te doen voor de sluitingsdatum van inschrijven voor een herkansing. Mocht dit door overmacht niet lukken dan kan de leerling bij de examenorganisatie een verzoek tot uitstel van herkansing indienen.

Herkansingen van PTA toetsen moeten via Its Learning aangevraagd worden. Dat kan vanaf een week voor de sluitingsdatum. Voor het indienen van een aanvraag worden strikte sluitingsdata gehanteerd. De sluitingsdata voor aanvraag en de herkansingsdata zijn terug te vinden in de jaarplanning.

Ter info: Herkansen van schooltoetsen (niet zijnde PTA toetsen) is bij wijze van uitzondering mogelijk in overleg met de vakdocent.

Inhalen

Inhalen is het afleggen van een toets op een afwijkend toetsmoment als gevolg van het feit dat de leerling door reglementaire afwezigheid de toets op het oorspronkelijk geplande tijdstip heeft gemist.

Als een PTA-toets met een geldige reden gemist is, wordt er een nieuw toetsmoment ingepland door de examenorganisatie.

Als een leerling zonder opgaaf van reden een inhaaltoets mist, dan wordt dat gezien als een onregelmatigheid en zal de leerling worden doorverwezen naar de examenorganisatie.

Toets rooster en toets cijfers

Twee weken voor een toetsweek zal het toetsrooster via Its Learning bekend worden gemaakt. Tijdens de toetsweek zal het rooster ook via de reguliere roosterapp zichtbaar zijn.

De behaalde cijfers zullen aan de leerlingen bekend gemaakt worden uiterlijk 3 dagen voor de sluitingsdatum voor het indienen van een herkansingsaanvraag. De cijfers zullen dan zichtbaar zijn in de Eduarte-app.

Gedurende het schooljaar kunnen alle behaalde resultaten en het voortschrijdend gemiddelde via de Eduarte-app worden ingezien. Een leerling krijgt aan het einde van leerjaar 3 een overgangsrapport.

Onregelmatigheden

Indien er tijdens de afname van een PTA onderdeel sprake is van een onregelmatigheid, wordt de leerling via Its Learning uitgenodigd voor een gesprek bij de examenorganisatie. Een leerling mag zich bij dit gesprek laten bijstaan door een meerderjarige vertegenwoordiger, indien gewenst. Ouders krijgen een bericht van deze uitnodiging.

Na het gesprek zal de examenorganisatie overleggen en een besluit nemen conform het examenreglement. Dit besluit wordt aan de leerling medegedeeld via Its Learning en aan ouder / verzorger via de mail.

Indien u het niet eens bent met een genomen beslissing, dan kunt u bezwaar aantekenen bij de examenorganisatie. Mocht deze besluiten bij het genomen standpunt te blijven en kunt u zich daar niet in vinden, dan verwijzen wij u naar de locatie directeur.

Overgang van leerjaar 3 naar leerjaar 4

Het overgangscijfer van een vak in leerjaar 3 wordt bepaald door de gemaakte toetsen in leerjaar 3 (PTA toetsen en niet- PTA toetsen).

Tijdens de cijferbespreking wordt de overgang bepaald op basis van de cijfers en beoordelingen op dat moment. Een leerling wordt bevorderd van leerjaar 3 naar leerjaar 4 als hij / zij maximaal 3 getelde vijfen heeft in de vakken waarin de leerling het examen afrond, te weten:

- Nederlands
- Engels
- Wiskunde
- Eén profielgebonden vak
  - Natuur- scheikunde
  - Biologie
- Eén keuzevak
  - Economie
  - Duits
- Maatschappijleer
- Groen Profielvak (het eindcijfer, dus inclusief CSPE)
- Kunstvakken1 (een onvoldoende telt als één getelde vijf)
- Lichamelijke opvoeding (een onvoldoende telt als één getelde vijf)

Als een leerling volgens bovenstaande norm blijft zitten, zijn er de volgende mogelijkheden:

- hij/zij doet leerjaar 3 GL over;
- hij/zij doet leerjaar 3 nogmaals, maar nu in de KB (kaderberoepsgerichte leerweg).

Cijferbepaling

Het schoolexamen cijfer (SE) van een vak wordt bepaald door de PTA toetsen gemaakt in leerjaar 3 en/ of leerjaar 4 op basis van de weging die is vermeld in het PTA Samen met het centraal examen cijfer (CE) vormt dit het diplomacijfer.

Voor een aantal vakken wordt er geen centraal examen gedaan, voor deze vakken geldt dat het schoolexamen cijfer tevens het diplomacijfer is.

- Maatschappijleer wordt gegeven en afgesloten in leerjaar 3. Het eindcijfer van leerjaar 3 bepaalt het diplomacijfer.
- Kunstvakken1 wordt gegeven en afgesloten in leerjaar 3. Het wordt beoordeeld met onvoldoende/voldoende/goed. Alle afzonderlijke onderdelen moeten voldoende zijn om examen te mogen doen.
- Lichamelijke Opvoeding wordt gegeven in leerjaar 3 en leerjaar 4 en per onderdeel beoordeeld met een cijfer. Het schoolexamencijfer (SE) wordt beoordeeld met onvoldoende/voldoende/goed. Alle afzonderlijke onderdelen van beide leerjaren moeten voldoende zijn om examen te mogen doen.
- Het praktijkcijfer wordt voor de helft bepaald in leerjaar 3, door middel van Groen Profielvak. Het tweede deel wordt bepaald in leerjaar 4 door middel van de keuzevakken. De afgeronde eindcijfers van de afzonderlijke keuzevakken worden gemiddeld tot het combinatiecijfer. Dit combinatiecijfer wordt vervolgens weer gemiddeld met het eindcijfer voor Groen Profielvak.

Hulpmiddelen per vak

Tijdens een (school-) examen mogen de leerlingen gebruik maken van onderstaande basispakket, de leerling is zelf verantwoordelijk voor het meenemen van de hulpmiddelen, tenzij anders vermeld:

- schrijfmateriaal geleverd door school
- tekenpotlood
- blauw en rood kleurpotlood
- liniaal met millimeterverdeling
- passer
- nietmachine
- geometrische driehoek
- vlakgum
- rekenmachine, mits goedgekeurd door school
- eendelig verklarend woordenboek Nederlands*

Verder is toegestaan per vak:

Engels en Duits: woordenboek naar en van de doeltaal*

Wiskunde: koershoekmeter

Natuur- en Scheikunde: goedgekeurde BINAS*

* Bij de centrale examens zorgt school voor voldoende exemplaren.

Dispenserende en compenserende maatregelen

Als een leerling recht heeft op dispenserende of compenserende maatregelen en daarvan gebruik wil gaan maken, dan dient daarvoor een aanvraagformulier ingevuld te worden (te downloaden via de website). Het formulier dient te worden ingeleverd bij de examenorganisatie en pas na bevestiging door de examenorganisatie kan een maatregel in werking treden. Als een leerling niet langer gebruik wil maken van een maatregel dienen ouders dit schriftelijk aan te geven bij de examenorganisatie.

Enkele vakken uitgelicht

Maatschappijleer

Maatschappijleer wordt gegeven en afgerond in leerjaar 3. Indien het afgeronde eindcijfer van maatschappijleer een 6 of lager is, wordt een leerling via Its Learning uitgenodigd om het schoolexamen te herkansen. De inhoud van deze zogenaamde "gouden Herkansing" beslaat de gehele leerstof van het 3^e leerjaar. Indien het behaalde resultaat van deze herkansing hoger is dan het oorspronkelijke cijfer, vervangt het herkansingscijfer het reeds behaalde eindcijfer. Het herexamen wordt direct na de zomervakantie afgenomen.

Indien het afgeronde cijfer van maatschappijleer een 7 of hoger is heeft de leerling ook het recht om het schoolexamen te herkansen. Echter dit moet de leerling zelf aangeven bij de examenorganisatie.

Groen Profielvak

Groen Profielvak wordt gegeven in leerjaar 3. Voor aanvang van het CSPE krijgt de leerling de mogelijkheid om een toets van Groen Profielvak te herkansen. Aan het eind van leerjaar 3 zal het vak worden afgesloten met een landelijk CSPE. De Examenperiode staat vermeld in de jaarplanning op de website. De leerlingen krijgen ruim op tijd hun individuele planning voor de afname CSPE.

Een leerling kan het CSPE van het vak Groen Profielvak herkansen in leerjaar 4, indien tijdens de uitslagbepaling blijkt dat dat nodig is om te slagen. Indien slechts een deel herkanst hoeft te worden kan het voordeliger zijn om al eind leerjaar 3 te herkansen. Indien dit aan de orde is krijgt de leerling hierover bericht van de examenorganisatie. De herkansing van leerjaar 4 vervalt daarmee.

Het schoolexamencijfer bepaalt samen met het praktijkexamen het diplomacijfer (50% : 50%).

Keuzevakken

In leerjaar 4 volgen de leerlingen twee keuzevakken. Halverwege leerjaar 3 krijgen de leerlingen hierover voorlichting en worden ze uitgenodigd om in te schrijven voor twee keuzevakken via Its Learning.

Houd er rekening mee dat sommige vakken snel vol zitten. Er zal dan een ander vak gekozen moeten worden.

Ook is er de mogelijkheid om een keuzevak tijdens de stage te volgen.

Leerlingen en ouders zullen over de te maken keuzes tijdig geïnformeerd worden.

Centraal Schriftelijk Examen

Examenafname

De examens voor de vakken Nederlands, Engels, Duits, wiskunde, economie, biologie en natuur-scheikunde zullen schriftelijk afgenomen worden. De precieze data en tijden van de examens zijn nog niet bekend, deze worden door het ministerie van onderwijs vastgesteld. We zullen ze volgend schooljaar opnemen in de jaarplanning op de website.

Uitslagbepaling van de Examens

Op de dag van de uitslagbepaling worden de leerlingen door hun mentor gebeld over de examenuitslag.

De leerlingen worden de dag na de uitslagbepaling op school verwacht. De geslaagde en gezakte leerlingen halen hun cijferlijst op. De leerlingen die een herkansing nodig hebben om te slagen halen hun cijferlijst op halen en maken afspraken over herexamens.

Diploma

Leerlingen die slagen krijgen een GL diploma.

Leerlingen die een extra vak hebben gedaan kunnen via *mijndiplomas.nl* een TL diploma aanvragen.

PTA

Gemengde Leerweg 2023 - 2025

In het PTA vind je per vak beschreven welke toetsen er gemaakt moeten worden voor het schoolexamen.

Naast de onderdelen die je afsluit met een PTA-toets of PTA-opdracht werk je in de lessen van ieder vak en tijdens LOB aan de volgende vaardigheden, die onderdeel zijn van het schoolexamen (inhoud van de preambule).

1. Werken aan vakoverstijgende thema's;
2. Leren uitvoeren;
3. Leren leren;
4. Leren communiceren;
5. Leren reflecteren op het leer- en werkproces;
6. Leren reflecteren op de toekomst.

Voor alle vakken geldt verder het volgende:

Exameneenheid K1 (oriëntatie op leren en werken) komt bij ieder vak aan bod. De theoretische kant in de lessen van de verschillende vakken en de mentorlessen, de praktijk komt tijdens stage aan bod. Oriëntatie op leren en werken wordt afgetekend d.m.v. het onderdeel Stage in het LOB-PTA.

Exameneenheid K2 (basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken) is verweven in alle schoolexamens en staat niet bij ieder vak apart vermeld

PTA Kolomuitleg

P	PERIODE	Geeft aan in welke periode een toets wordt afgenomen, 1 / 2 / 3. De toetsweek toetsen worden aangegeven met TW1 / TW2 / TW3
EE	EXAMENEENHEID	Geeft aan welke exameneenheden er getoetst worden
SE/CE	SCHOOLEXAMEN/ CENTRAALEXAMEN	Geeft aan of de leerstof behoort tot schoolexamen- (SE) dan wel centraalexamenstof (CE) Ook is het mogelijk dat een vak schooleigen onderdelen toevoegt, dat wordt aangegeven met SO
LS	LEERSTOF	Geeft aan wat de leerling moet leren.
TC	TOETSCODE	De code waarmee de toets geregistreerd wordt en online te zien is
TV	TOETSVORM	De manier waarop de toets wordt afgenomen, S / M / P / H / D (schriftelijk / mondeling / praktijktoets / handelingsopdracht / digitaal)
TD	TOETSDUUR	De tijd die een leerling over de toets mag doen, indien van toepassing
W	WEGING	Geeft aan hoe zwaar een toets mee telt, indien van toepassing
HK	HERKANSBAAR	Geeft aan of een toets herkansbaar is of niet
B	BEOORDELING	Geeft aan hoe de toets wordt beoordeeld, met een cijfer of o/v/g
O	OPMERKING	Ruimte voor opmerkingen

Nederlands

Methode "Op Niveau"

Leerjaar 3

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
1	K8	Fictie	SE	Theorie fictie blok 1 t/m 6	GL-ne-01	S	100 min	-	ja	o/v/g	boek lezen en verwerking; verslag/vlog/verwerkingsopdracht
2	K5	Spreek- en gespreksvaardigheid	SE	Theorie spreken, kijken en luisteren blok 1 t/m 6	GL-ne-02	M	100 min	-	ja	o/v/g	Spreek- en gespreksvaardigheden

Beide opdrachten en bijbehorende criteria worden door de vakdocent verstrekt en zijn terug te vinden in *Its Learning*.

De deadline voor inleveren GL-ne-01 is vrijdag 15 december 2023. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

De deadline voor inleveren GL-ne-02 is vrijdag 12 april 2024. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Leerjaar 4

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
TW1	K7, V2	Schrijfvaardigheid	SE	Paragrafen schrijfvaardigheid H1 t/m 4	GL-ne-03	S	50 min	30 %	ja	Cijfer	Brief, e-mail of artikel schrijven
TW2	K6, V3	Leesvaardigheid	SE	Paragrafen leesvaardigheid H1 t/m 4	GL-ne-04	S	50 min	40 %	ja	Cijfer	Leestoets
TW3	K4	Luister- en kijkvaardigheid	SE	Geen, wordt geoefend in de les	GL-ne-05	S	100 min	30 %	nee	Cijfer	Kijk- en luistertoets

Exameneenheid K3 (leervaardigheden voor het vak Nederlands) is een algemene eindterm, die in de diverse schoolexamens wordt getoetst. Deze eindterm staat derhalve niet apart bij elk schoolexamen vermeld.

Engels

Methode "Stepping Stones"

Leerjaar 3

Geen PTA onderdelen

Leerjaar 4

P	EE	SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O	
TW1	K6	Mondeling	SE	Oefenboekje 'This is me'	GL-en-01	M	-	15%	Nee	Cijfer	Een individueel gesprek met je lesgever
2	K4	Leesvaardigheid	CE	Leesvaardigheid	GL-en-02	S	-	20%	Nee	Cijfer	Leesdossier; boektoets, oefenexamen en vrije leesopdracht tijdens de les
TW2	K7	Schrijfvaardigheid	SE	Aantekeningen 'Help with writing'	GL-en-03	S	50 min	15%	Ja	Cijfer	Een e-mailwisseling schrijven
3	K5	Luister- en kijkvaardigheid	CE	Kijk- en luistervaardigheid	GL-en-04	S	100 min	20%	Ja	Cijfer	CITO kijk-/luisteroets
3	V1	Leesvaardigheid	SE	Projectboekje "English around the world"	GL-en-05	P	-	10%	Nee	Cijfer	Praktische culturele opdracht* Presentatie
	V3	Kennis van land en samenleving	CE								
	V4	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	SE								
	V5	Vaardigheden in samenhang	CE								
TW3	K3	Leervaardigheid in de moderne vreemde talen	CE	Oefenboekje 'Basics'	GL-en-06	S	100 min	20%	Ja	Cijfer	Kennistoets

* De opdracht voor de presentatie, met bijbehorende beoordelingscriteria wordt uitgereikt en besproken door de lesgever. De datum voor presenteren wordt individueel afgesproken.

Vak Duits

Methode "Neue Kontakte; 7^e editie"

Leerjaar 3

Geen PTA onderdelen

Leerjaar 4

P	EE	CE/SE	L	TC	TV	TD	W	HK	B	O	
1	K3	Leervaardigheid	SE	Neue Kontakte Thematischer Teil	GL-du-01	S	50 min	15%	Ja	Cijfer	Toets over een hoofdstuk
TW1	K7	Schrijfvaardigheid	CE/SE	Neue Kontakte Kapitel Schreiben	GL-du-02	S	100 min	20%	Ja	Cijfer	Informele e-mail schrijven
2	K5	Kijk -en luistervaardigheid	SE	Neue Kontakte Kapitel Hören und Sehen	GL-du-03	S	50 min	15%	Nee	Cijfer	Cito kijk- en luistermateriaal
TW2	K6	Gespreksvaardigheid	SE/CE	Neue Kontakte Kapitel Sprechen	GL-du-04	M	-	20%	Nee	Cijfer	Een individueel gesprek met docent
TW3	K4	Leesvaardigheid	CE	Neue Kontakte Kapitel Lesen	GL-du-05	S	100 min	30%	Ja	Cijfer	Examenteksten
	V4	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie									

Exameneenheid K3 (leervaardigheden in de moderne vreemde talen) is een algemene eindterm, die in de diverse schoolexamens wordt getoetst. Deze eindterm staat derhalve niet apart bij elk schoolexamen vermeld.

Wiskunde

Methode "Getal en Ruimte"

Leerjaar 3

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
3	K7	Informatieverwerking, Statistiek	SE	H4 Statistiek (leerjaar 3) H1 Statistiek en kans (leerjaar 4)	GL-wi-01	H	300 min	-	nee	10%	H1 wordt uitgedeeld in de les
	K8	Geïntegreerde wiskundige activiteiten									
	V3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie									

Leerjaar 4

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
TW1	K4	Algebraïsche verbanden	CE	H2 Verbanden H4 Grafieken en vergelijkingen H7 Verbanden	GL-wi-02	S	120 min	35%	ja	cijfer	
TW2	K6	Meetkunde	CE	H3 Afstanden en hoeken H6 Vlakke figuren H8 Ruimte meetkunde	GL-wi-03	S	120 min	35%	ja	cijfer	
TW3	K5	Rekenen, meten en schatten	CE	H5 Rekenen, meten en schatten	GL-wi-04	S	120 min	20%	ja	cijfer	

Exameneenheid K3 (leervaardigheden voor het vak Wiskunde) is een algemene eindterm, die in de diverse schoolexamens wordt getoetst. Deze eindterm staat derhalve niet apart bij elk schoolexamen vermeld.

Exameneenheid V2 (verrijkingsoopdrachten) is een algemene eindterm, die in de diverse schoolexamens wordt getoetst. Deze eindterm staat derhalve niet apart bij elk schoolexamen vermeld.

Biologie

Methode "Biologie voor jou MAX"

Leerjaar 3

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
1	K4	Cellen staan aan de basis	CE	Thema 1 Organen en Cellen	GL-bi-01	S	50 min	5%	ja	cijfer	
TW1	K12	Van generatie op generatie (mens)	CE	Thema 2 Voortplanting en seksualiteit	GL-bi-02	S	50 min	5%	ja	cijfer	
	K13	Erfelijkheid en evolutie		Thema 3 Erfelijkheid en Evolutie							
2	K5	Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk	SE	Thema 4 Ordening	GL-bi-03	S	50 min	5%	ja	cijfer	
TW2	K8	Houding, beweging en conditie	SE	Thema 5 Stevigheid en Beweging	GL-bi-04	S	50 min	5%	ja	cijfer	
	K6	Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend (dier)		Thema 6 Ecologie							
3	K2	Basisvaardigheden	SE	Organismen determineren, informatie correct verwerven en weergeven	GL-bi-05	P	50 min	5%	ja	cijfer	Herbarium *
TW3	K7	Mensen beïnvloeden hun omgeving	SE	Thema 7 Duurzaam leven	GL-bi-06	S	50 min	5%	ja	cijfer	
	V2	Gedrag bij mens en dier		Thema 8 Gedrag							

* De opdracht voor het herbarium, met bijbehorende beoordelingscriteria wordt uitgereikt zodra de eerste wilde planten gaan bloeien. De opdracht staat in Its Learning. De deadline voor inleveren is 15 mei 2024. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Leerjaar 4

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
TW1	K6	Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend (plant).	CE	Thema 9 Planten	GL-bi-07	S	50 min	15%	ja	cijfer	
	K12	Van generatie op generatie (plant)									
2	K11	Reageren op prikkels	CE	Thema 10 Regeling Thema 11 Zintuigen	GL-bi-08	S	50 min	15%	ja	cijfer	
TW2	K9	Het lichaam in stand houden (genotmiddelen, voeding, energie)	CE	Thema 12 Voeding en vertering	GL-bi-09	S	50 min	20%	ja	cijfer	
3	K3	Leervaardigheden in het vak Biologie	SE/CE	Basisvaardigheden: bronnen lezen, rekenen, opdrachten uitvoeren, informatie verzamelen en verwerken.	GL-bi-10	S	300 min	5%	ja	cijfer	Excursie Burgers Zoo
TW3	V1	Bescherming en antistoffen	CE	Thema 13 Transport en Afweer Thema 14 Gaswisseling en Uitscheiding	GL-bi-11	S	50 min	15%	ja	cijfer	
	K9	Het lichaam in stand houden (transport en uitscheiding)									

Exameneenheid K3 (Leervaardigheden in het vak Biologie) bestaat uit theoretische en praktische vaardigheden die gedurende lessen aan de orde komen. De vaardigheden worden in schoolexamen KB-bi-10, maar ook in de diverse andere schooexamens getoetst.

Exameneenheid V3 (Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie) bestaat uit vaardigheden die gedurende de les en tijdens het maken van opdrachten geoefend worden. De vaardigheden worden in de diverse schooexamens getoetst.

Exameneenheid V4 (Vaardigheden in samenhang) bestaat uit vaardigheden die bij de verschillende thema's aan de orde komen. De vaardigheden worden in de diverse schooexamens getoetst.

Natuur- en scheikunde 1

Methode "Pulsar"

Leerjaar 3

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
1	K4	Stoffen en materialen	CE	H1 Stoffen	GL-ns-01	S	50 min	5%	Ja	Cijfer	
TW1	K7	Licht en beeld	SE	H2 licht en beeld	GL-ns-02	S	50 min	5%	Ja	Cijfer	
2	K5 (3, 7)*	Elektrische energie	CE	H3 Elektriciteit in huis	GL-ns-03	S	50 min	5%	Ja	Cijfer	
TW2	K12	Het Weer	SE	H6 Weer	GL-ns-04	S	50 min	5%	Ja	Cijfer	
3	K9 (3)*	Kracht en veiligheid	CE	H4 kracht en beweging	GL-ns-05	S	50 min	5%	Ja	Cijfer	
TW3	K6	Verbranden en verwarmen	CE	H5 energie	GL-ns-06	S	50 min	5%	Ja	Cijfer	

Leerjaar 4

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
TW1	K5 (5, 11, 13)*	Elektrische energie	CE	H9 Werken met elektriciteit H10 Geluid	GL-ns-07	S	100 min	25%	Ja	Cijfer	
	K8	Geluid									
TW2	K9 (7, 8, 9, 10)*	Kracht en veiligheid	CE	H11 Veilig bewegen H12 Constructies (12.1 t/m 12.4)	GL-ns-08	S	100 min	25%	Ja	Cijfer	
TW3	K10	Bouw van de materie	SE	H8 Straling	GL-ns-09	S	50 min	20%	Ja	Cijfer	
	K11	Straling en stralingsbescherming									

Exameneenheid K3 (leervaardigheden in het vak Natuurkunde) is een algemene eindterm, die in de diverse schoolexamens wordt getoetst. Deze eindterm staat derhalve niet apart bij elk schoolexamen vermeld.

Exameneenheid K5 (Elektrische energie) onderdeel 1, 2, 4, 6, 8, 9, 10 en 12 zijn algemene onderdelen en zijn hierdoor verweven in alle natuur- en scheikunde onderdelen die te maken hebben met de exameneenheid K5

Exameneenheid K9 (Kracht en veiligheid) onderdeel 1, 2, 4, 5 en 6 zijn algemene onderdelen en zijn hierdoor verweven in alle natuur- en scheikunde onderdelen die te maken hebben met de exameneenheid K9

Exameneenheid V3 (Verwerven en verstrekken van informatie) is verweven in alle natuur- en scheikunde schoolexamens en staat niet apart bij elke exameneenheden vermeld.

Exameneenheid V4 (Vaardigheden in samenhang) is verweven in alle natuur- en scheikunde schoolexamens en staat niet apart bij elke exameneenheden vermeld. Deze exameneenheid heeft een opbouwend karakter waarbij de kandidaat de vaardigheden uit eerder behandelde kerndelen in samenhang kan toepassen.

Algemene Economie

Methode "Pincode 6^e Editie"

Leerjaar 3

Geen PTA onderdelen

Leerjaar 4

P	EE		CE/SE	L	TC	TV	TD	W	HK	B	O
TW1	K4A	Consumptie	CE	H1, H2, H3	GL-ec-01	S	100 min	30%	Ja	Cijfer	
	K4B	Consumptie en consumentenorganisaties	SE								
2	V2	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	SE	H9	GL-ec-02	S	-	15%	Nee	Cijfer	*werkstuk
TW2	K5A	Arbeid en productie	CE	H4, H5, H6	GL-ec-03	S	100 min	30%	Ja	Cijfer	
	K5B	Arbeid en bedrijfsleven	SE								
	K6	Overheid en bestuur	CE								
TW3	K7	Internationale ontwikkelingen	CE	H7, H8	GL-ec-04	S	100 min	25%	Ja	Cijfer	
	K8	Natuur en milieu	SE								

* De opdracht voor het werkstuk, met bijbehorende beoordelingscriteria staat in Its Learning. De deadline voor inleveren VOLGT. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Groen (profielvak)

Methode "Aeres Velp"

Leerjaar 3

P	EE	SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O	
1	2.1	CE	Project Fruitogst	GL-gp-01	P,S	24 lesuren	35%	Nee	Cijfer	Productpresentatie, portfolioverslag, mini-toets*	
	2.2										In de groene sector geproduceerde producten selecteren, verpakken en transport klaar maken, afgestemd op het verkoopkanaal
2	3.1	CE	Boekje Vergroening Stedelijke Omgeving	GL-gp-02	P,S	24 lesuren	35%	Nee	Cijfer	Project Ontwerp **	
	3.2										Een ontwerp voor een groene ruimte met planten en dieren realiseren.
	3.3										Een groene ruimte onderhouden en beheren
2	2.3	CE	Lessen voorraadbeheer	GL-gp-03	S	50 min	15%	Nee	Cijfer	Schriftelijke toets	
2	3.4	CE	Excursie landwinkel en lessen over informeren	GL-gp-04	S	200 min	15%	Nee	Cijfer	Brochure***	

* De opdracht voor presentatie, portfolioverslag met bijbehorende beoordelingscriteria wordt uitgereikt en staat vanaf dan in Its Learning. De deadline voor inleveren is 17 november 2023. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

** De opdracht voor project Ontwerp met bijbehorende beoordelingscriteria wordt uitgereikt en staat vanaf dan in Its Learning. De deadline voor inleveren is 27 maart 2024. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

*** De opdracht voor de brochure met bijbehorende beoordelingscriteria wordt uitgereikt en staat vanaf dan in Its Learning. De deadline voor inleveren is 15 maart 2024. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Maatschappijleer

Methode "Thema's Maatschappijleer"

Leerjaar 3

P	EE	SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O	
TW1	K4	Cultuur en socialisatie	SE	H1 Wat is maatschappijleer? (SE) H2 Jongeren (SE)	GL-ml-01	S	50 min	25%	Ja	Cijfer	
2	K6	Macht en zeggenschap	SE	H3 Politiek (SE)	GL-ml-02	S	50 min	25%	Ja	Cijfer	
TW2	K5	Sociale verschillen	SE	H6 Pluriforme samenleving (SE) H8 Werk (SE)	GL-ml-03	S	50 min	25%	Ja	Cijfer	
TW3	K7	Beeldvorming en stereotypering	SE	H5 Media (SE)	GL-ml-04	S	50 min	25%	Ja	Cijfer	

Exameneenheid K3 (leervaardigheden in het vak Maatschappijleer) is een algemene eindterm, die in de diverse schoolexamens wordt getoetst. Deze eindterm staat derhalve niet apart bij elk schoolexamen vermeld.

Kunsvakken 1

Methode "CKV1"

Leerjaar 3

P	EE	SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O	
1	K1	Oriëntatie op leren en werken	SE	Oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij	GL-kv1-01	H	-	-	ja	o/v/g	Ontwerp Kunstdossier/ cultureel zelfportret/ onderzoek kunst/ poster of kunstmap ontwerpen
2	K2	Basisvaardigheden	SE	Basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken	GL -kv1-02	H	-	-	ja	o/v/g	Klassikaal gegeven opdrachten of keuzeopdrachten.
3	K4	Reflectie en kunstdossier	SE	Culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier	GL -kv1-03	H	-	-	ja	o/v/g	Kunstdossier *
3	K3	Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	SE	Een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld	GL -kv1-04	H	-	-	ja	o/v/g	De kandidaat neemt deel aan de buitenschoolse activiteiten die door school georganiseerd worden.

De beschrijving van alle opdrachten voorzien van de criteria waarop een opdracht wordt beoordeeld is terug te vinden in Its Learning.

De deadline voor inleveren van alle opdrachten is 12 juni 2024. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

* Kunstdossier

Per periode komen er een of meerdere kunstdisciplines voorbij waar een leerling mee aan de slag gaat. De leerling maakt over de aangegeven of gekozen discipline een theorie en/of praktijkopdracht en zorgt ervoor dat alles vastgelegd wordt in het kunstdossier. Denk aan foto's, verslagen, tekeningen en dergelijke.

Leerlingen oriënteren zich aan de hand van ontwerpers/ kunstenaars binnen verschillende kunstdisciplines en geven een presentatie over een zelfgekozen kunstvorm waarbij een kunstenaar of ontwerper centraal staat. Het medium van de presentatie mag zelfgekozen zijn (voor de klas voordragen, PowerPoint, film, verslag, enz)

Leerlingen gaan praktijkopdrachten uitvoeren, gaan keuzes maken in cultureel aanbod, verslagleggen, presenteren, onderzoeken, krijgen inzicht in de samenhang van de verschillende kunstvormen, gaan beeld beschouwen en krijgen inzicht in de geschiedenis van de kunst, reflecteren, een kunstdossier samenstellen. Een leerling is in staat om eigen interpretaties en waarderingen van opdrachten toe te lichten.

te worden, de leerling kan kiezen welke).

Lichamelijke Opvoeding

Geen lesmethode

Leerjaar 3

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
1	K4	Spel	SE	Het leren werken aan softbal, hockey, basketbal, voetbal, badminton en volleybal	GK-lo-01	H	-	-	Ja	Cijfer	
1	K8	Zelfverdediging	SE	Het leren werken aan stoeispelen en/of trefspelen	GL-lo-02	H	-	-	Ja	Cijfer	
2	K5	Turnen	SE	Het leren werken aan steun- en vrijspringen, herhaald springen, zwaaien, balanceren en acrobatiek	GL-lo-03	H	-	-	Ja	Cijfer	
2	K6	Bewegen op muziek	SE	Het leren werken aan ritme/bewegen en/of conditionele vormen op muziek	GL-lo-04	H	-	-	Ja	Cijfer	
3	K7	Atletiek	SE	Het leren werken aan hardlopen, hoog- en verspringen, speerwerpen of kogelstoten	GL-lo-05	H	-	-	Ja	Cijfer	

Leerjaar 4

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
*	K3	Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	SE	Het leren lesgeven met meertallen aan eigen leerjaar	GL-lo-06	H	-	-	Ja	Cijfer	
2	K9	Actuele bewegingsactiviteiten	SE	Kennismaken met nieuwe bewegingsactiviteiten	GL-lo-07	H	-	-	Ja	Cijfer	

* Dit onderdeel wordt ingepland per leerling, gedurende het schooljaar.

Er wordt verwacht dat elke leerling minimaal 70% van de lessen per periode aanwezig is. Indien dit niet het geval is zal de betreffende leerling worden uitgenodigd voor het verplichte inhaalmoment. Ongeoorloofd afwezig bij het genoemde inhaalmoment wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Voor elk onderdeel moet een voldoende behaald worden en de eindbeoordeling zal zijn o/v/g

Profielwerkstuk

Methode "geen"

Leerjaar 3

Geen PTA onderdelen

Leerjaar 4

EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
		SE	Onderzoek uitvoeren, plannen, zelfstandig werken, informatie verzamelen	GL-pw-01	S	-	20%	Nee	Cijfer	Proces
NE/V/1	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	SE	Resultaatverwerking, informatie verwerken, de Nederlandse taal goed gebruiken	GL-pw-02	S	-	40%	Ja	Cijfer	Product
		SE	Presentatievaardigheden	GL-pw-03	M		40%	Ja	Cijfer	Presentatie

Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het groene profiel.

De leerling dient aan het profielwerkstuk tenminste 20 uur te besteden.

De leerlingen presenteren het profielwerkstuk tijdens de presentatie-avond . De datum is terug te vinden in de jaarplanning

De volledige omschrijving van de opdracht, het tijdsplan en de beoordelingscriteria zijn terug te vinden in Is Learning. Bij het profielwerkstuk wordt zowel het proces, het product als de presentatie beoordeeld. De beoordeling vindt plaats door minimaal twee docenten.

Het profielwerkstuk moet met een voldoende worden afgesloten.

Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding

Methode "Qompas"

Leerjaar 3

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
3	C1	Kwaliteitenreflectie	SE	Wat kan ik het beste en waar leid ik dat uit af? Waar ga en sta ik voor en waarom?	GL-Ig-01	H	-	-	Ja	o/v/g	Alle opdrachten in Qompas moeten worden gemaakt
	C2	Motievenreflectie									
-	K1	Oriëntatie op leren en werken	SE	Bij de diverse vakken geleerde theorie en vaardigheden toepassen in de praktijk.	GL-Ig-02	H	-	-	Ja	o/v/g	Stage** 1 en stage** 2

Leerjaar 4

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
3	C4	Loopbaansturing	SE	Hoe krijg ik desgewenst meer kans op werk dat bij mij past? Wie kan mij waarmee helpen om mijn ambities te verwezenlijken?	GL-Ig-03	H	-	-	Ja	o/v/g	Presentatie loopbaandossier*
	C5	Netwerken									
-	C3	Werkexploratie	SE	Welk werk past het beste bij mij en waarom?	GL-Ig-04	H	-	-	Ja	o/v/g	Stage** 3

* Presentatie loopbaandossier

Voordat het loopbaandossier gepresenteerd wordt, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan:

1. Het Digitaal Doorstroom Dossier is ingevuld door leerling en mentor
2. Alle stappen en zelf aan zet opdrachten van leerjaar 3 en leerjaar 4 uit de methode Qompas zijn afgesloten

Leerlingen presenteren hun loopbaandossier op een vastgestelde datum. Deze datum is terug te vinden in de jaarplanning.

Er vindt een gesprek plaats met een docent over de loopbaankeuze. Tijdens het gesprek moeten, ter inzage, de volgende zaken op tafel liggen:

- Een uitdraai van het loopbaandossier uit Qompas (ontvang je van de decaan).
- De stageverslag van de stage in leerjaar 4.
- Een poster op A3 formaat, waarop je loopbaanontwikkeling van de achterliggende vier jaren zichtbaar is.

****Stage**

In leerjaar 3 lopen leerlingen twee perioden van vijf dagen stage.

In leerjaar 4 lopen de leerlingen wekelijks een dag stage.

De data zijn terug te vinden in de jaarplanning.

De leerlingen krijgen een stageboekje van de stagecoördinator, met daarin uitgebreide informatie en beoordelingscriteria voor leerling, ouder en stagebieder.

Voor aanvang van een stage moet de leerling een stageovereenkomst inleveren bij de stagecoördinator.

Na een stage moet de leerling een stageverslag inleveren bij de stagecoördinator.

Uiterste inleverdata van overeenkomsten en verslagen worden medegedeeld door de stagecoördinator en zijn terug te vinden in de jaarplanning.

Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Na de 1^e stage in leerjaar 3 voert de leerling een LOB gesprek met een docent uit het LOB team.

Na de 2^e stage in leerjaar 3 volgt een gesprek met de mentor.

Van de stages en de LOB gesprekken moet de leerling een terugblik in Qompas uploaden.

Tijdens de 3^e stage in leerjaar 4 wordt de leerling bezocht door een stagebegeleider.

Heeft een leerling bij aanvang van een stageperiode geen stageplek, dan moet hij/zij zich direct melden bij de stage coördinator.

Geen stage lopen valt onder ongeoorloofd verzuim (8 uur per dag).

Leerlingen die in het 3e jaar hun stages niet met een voldoende afsluiten zullen, voordat het nieuwe 4e jaar begint, dit alsnog in orde moeten maken, anders kan bevordering naar leerjaar 4 niet plaatsvinden. De vakantietaak wordt in overleg met de leerling vastgesteld.

PTA

Keuzevakken

Op de volgende pagina's vind je de PTA's van de verschillende keuzevakken.

De schoolexamens voor de keuzevakken zijn niet gekoppeld aan een periode, maar worden gedurende het jaar, tijdens de lessen, afgenomen en beoordeeld, afhankelijk van de groep waarin je bent geplaatst.

Indien er sprake is van een deadline wordt deze bij aanvang schooljaar 2024 2025 gecommuniceerd.

Indien er sprake is van een toetsmoment wordt dit ten minste twee weken van te voren gecommuniceerd met de leerling en vermeld in Its Learning.

Keuzevak Bloemwerk

Methode AERES vmbo

EE		CE/SE	L	TC	TV	TD	W	HK	B	O
4.1	Bloemwerk maken	SE	Praktische vaardigheden* tijdens de les (Interne voorronde skills wedstrijd)	GL-blwk-01	S,P	150 min	50%	Nee	Cijfer	Voortschrijdend gemiddelde
4.2	Winkelproducten inpakken									
4.3	Symboliek gebruiken in een bloemarrangement.	SE	Praktische vaardigheden* tijdens de les (verkoopgesprek, prijsberekening, bloemwerk in opdracht, controleren of opdracht goed is uitgevoerd, bloemstuk inpakken en werkplek opruimen.)	GL-blwk -02	S,P	120 min	40%	Nee	Cijfer	Voortschrijdend gemiddelde
4.4	In opdracht een bloemstuk maken									
-	-	SO	VOLGT	GL-blwk -03	S	-	10%	Nee	Cijfer	Portfolio**

* De beoordelingscriteria voor de praktische vaardigheden zijn terug te vinden in Its Learning.

** De opdracht voor het portfolio, met bijbehorende beoordelingscriteria is terug te vinden in Its Learning. De deadline voor inleveren is 20 november 2023 (groep 1 en 2) en 25 maart 2024 (groep 3). Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Keuzevak Gezonde dieren

Methode "Vakwerk" en "Aeres materiaal"

EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
9.1	Op basis van de voedingsbehoefte van dieren en de samenstelling van het voer een voeradvies opstellen.	SE	Vakwerk 2 H4 en H5	GL-gzdr-01	S	50 min	50%	Nee	Cijfer	Theorietoets
9.2	Gezondheidscontrole uitvoeren en hygiënisch werken.									
9.3	Het dier in verschillende levensfasen en productiecycli verzorgen.									
9.4	Omgaan met dieren en hun gebruiksdoel(en) herkennen.	SE	Behandelde praktische vaardigheden van de verzorging *	GL-gzdr-02	P	250 min	50%	Nee	Cijfer	Praktische opdrachten en deelname excursies.

* Een overzicht van de praktische vaardigheden en bijbehorende criteria wordt door de vakdocent besproken en is terug te vinden in Its Learning.

Keuzevak Groene Vormgeving en Styling

Methode "AERES vmbo"

EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
5.1	Vormgeven.	SE	Praktische vaardigheden uit de les toepassen in de opdracht stijlkamer	GL-grvs-01	P	-	45%	Nee	Cijfer	Stijlkamer*
5.5	Een stijlkamer ontwerpen en sfeer geven aan interieur.									
5.2	Technieken gebruiken en combineren bij de vormgeving van een plantaardig product.	SE	Praktische vaardigheden uit de les toepassen in de opdracht duurzame ondergrond.	GL-grvs-02	P	-	45%	Nee	Cijfer	Duurzame ondergrond*
5.3	Een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen.									
5.4	Een plantaardig product vormgeven vanuit een kunsthistorisch perspectief									
-	-	SO	VOLGT	GL-grvs-03	S	-	10%	Nee	Cijfer	Portfolio*

* De opdrachten met bijbehorende beoordelingscriteria voor Stijlkamer, Duurzame ondergrond en Portfolio zijn terug te vinden in Its Learning. De deadline voor inleveren VOLGT. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Keuzevak Het Houden van Dieren

Methode "Vakwerk" en "Aeres materiaal"

EE		CE/SE	L	TC	TV	TD	W	HK	B	O
8.1	Diersoorten en rassen herkennen en benoemen.	SE	Vakwerk 2 H1 t/m H3	GL-hvdr-01	S	50 min	50%	Nee	Cijfer	Theorietoets
8.2	Huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen.									
8.3	Dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren.	SE	Behandelde praktische vaardigheden van de verzorging *	GL-hvdr-02	P	250 min	50%	Nee	Cijfer	Beoordeling praktische opdrachten en deelname excursies.

* Een overzicht van de praktische vaardigheden en bijbehorende criteria worden door de vakdocent besproken en zijn terug te vinden in *Its Learning*.

Keuzevak Ondersteuning Bij Sport en Bewegingsactiviteiten

Methode "geen"

EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
11.3	Assisteren en instructie geven bij sport- en bewegingsactiviteiten	SE	Assisteren van de trainer. Training verzorgen.	GL-obsb-01	P	-	50%	Nee	Cijfer	Stagedeel OBSB
11.4	Omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures									
11.5	Assisteren bij de uitvoering van bewegingsprogramma's									
11.2	Voor een doelgroep een eenvoudig sportevenement of toernooi organiseren en uitvoeren	SE	Het organiseren van een toernooi	GL-obsb-02	P	200 min	25%	Nee	Cijfer	Toernooi
11.4	Omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures									
11.1	Informatie verstrekken over mogelijkheden om te bewegen en te sporten in de eigen regio.	SE	Sport- en beweegmogelijkheden in de regio voor verschillende doelgroepen. Veiligheid en voorkomen van blessures in relatie met sportuitrusting	GL-obsb-03	P	10 min	25%	Nee	Cijfer	Presentatie
11.4	Omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures									

Exameneenheid 11.4 is een exameneenheid die aan de basis van het vak ligt en worden derhalve bij alle schoolexamens getoetst.

* De opdrachten met bijbehorende beoordelingscriteria zijn terug te vinden in *Its Learning*. De datum voor het toernooi en het presenteren wordt individueel met de leerling vastgelegd.

Keuzevak Tuinontwerp en -aanleg

Methode AERES vmbo

EE	SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O	
2.1	oriëntatie op ontwerpen en aanleggen van tuinen	SE	Praktijkopdrachten Aanleg	GL-toa-01	P	-	45%	Nee	Cijfer	Beoordeling praktische opdrachten
2.2	tuinen ontwerpen en aanleggen	SE	Boekje Tuinontwerp en -aanleg Hoofdstuk 2.1.1 en 2.2.1	GL-toa-02	P/S	-	45%	Nee	Cijfer	Beoordeling presentatie digitaal tuinontwerp
2.3	werkzaamheden opleveren	SE	Boekje Tuinontwerp en -aanleg	GL-toa-03	S	-	10%	Nee	Cijfer	Beoordeling opdrachtenboek

De beschrijving van de opdrachten voorzien van de criteria waarop een opdracht wordt beoordeeld is terug te vinden in Its Learning.

De deadline voor inleveren van alle opdrachten VOLGT. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Keuzevak Voeding hoe maak je het?

Methode 'Voeding hoe maak je het?'

EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
11.1	Ontwikkelingen in de levensmiddelenbranche en de voedingsmiddelenindustrie beschrijven en hier op eenvoudige wijze op inspelen	SE	Werkboek De gezonde en duurzame wereldkeuken H 1 t/m 5	GL-voed-01	P	100 min	50%	Nee	Cijfer	Praktijktoets
11.2	Grondstoffen verwerken en bereiden tot een kwalitatief halffabricaat of eindproduct									
11.4	De kwaliteit en voedselveiligheid van voedingsmiddelen beoordelen en bewaken									
11.2	Grondstoffen verwerken en bereiden tot een kwalitatief halffabricaat of eindproduct	SE	Werkboek De gezonde en duurzame wereldkeuken H 6 t/m 9	GL-voed-02	P	180 min	50%	Nee	Cijfer	Praktijktoets
11.3	Een voedingsadvies geven									
11.4	De kwaliteit en voedselveiligheid van voedingsmiddelen beoordelen en bewaken									

Exameneenheid 11.2 en 11.4 zijn exameneenheden die aan de basis van het vak liggen en worden derhalve bij beide schoolexamens getoetst.

Een praktijktoets wordt gedaan in duo's. De voorbereiding is tijdens de voorbereidingsles. Het schoolexamen wordt afgenomen tijdens de daaropvolgende les. Aanwezigheid bij beide lessen is noodzakelijk om het onderdeel af te ronden. De data worden door de vakdocent kenbaar gemaakt en in Its Learning vermeld.

Keuzevak Voorkomen van Ongevallen en EHBO

Methode: uitgereikt tijdens de les

EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
12.1	Assisteren bij activiteiten op het gebied van veiligheid en risicopreventie	SE	Praktische vaardigheden tijdens de les*	GL-ehbo-01	H	-	20%	Nee	Cijfer	-
12.2	De functie van enkele organen en weefsels uitleggen	SE	Praktische vaardigheden tijdens de les*	GL-ehbo-02	H	-	20%	Nee	Cijfer	-
12.3	In acute situaties handelen volgens het 5-stappenplan	SE	Praktische vaardigheden tijdens de les*	GL-ehbo-03	H	-	20%	Nee	Cijfer	-
12.4	Stoornissen in de vitale functies signaleren en direct professionele hulp inschakelen	SE	Praktische vaardigheden tijdens de les*	GL-ehbo-04	H	-	20%	Nee	Cijfer	-
12.5	Aan de hand van de ongevalssituatie en de verschijnselen letsels herkennen en vaststellen van de noodzakelijke basis handelingen en deze uitvoeren	SE	Praktische vaardigheden tijdens de les*	GL-ehbo-05	H	-	20%	Nee	Cijfer	-

* Alle deeltaken worden aangeleerd tijdens de lessen. Leerlingen hoeven hiervoor thuis niet te leren

Keuzevak Vormgeven en typografie

Methode "geen"

EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
-	-	SO	Les 1: onderzoek doen naar licht, ruimte, vorm, compositie, kleur, materiaal en structuur	GL-vgtg-01	P	-	20%	Nee	Cijfer	Optische illusie
12.4	Vormgeven	SE	Les 2: onderzoek doen naar licht, ruimte, vorm, compositie, kleur, materiaal en structuur	GL-vgtg-02	P	-	20%	Nee	Cijfer	Alfabet
12.3	Kleur-, beeldgebruik en typografie onderzoeken en toepassen, passend bij doelgroep en product	SE	Les 3: onderzoek doen naar licht, ruimte, vorm, compositie, kleur, materiaal en structuur	GL-vgtg-03	P	-	20%	Nee	Cijfer	Boekomslag
12.1	Een opdracht analyseren	SE	Les 4: Een personage tekenen in een modelsheet	GL-vgtg-04	P	-	20%	Nee	Cijfer	Karakter/ modelsheet
-	-	SO	Les 4: Een animatie maken	GL-vgtg-05	P	-	10%	Nee	Cijfer	Animatie
12.2	Een basis lay-out maken voor een media product	SE	Les 5: Een mediaproduct vormgeven passend bij een specifieke doelgroep	GL-vgtg-06	P	-	10%	Nee	Cijfer	Folder/ flyer

De beschrijving van alle opdrachten voorzien van de criteria waarop een opdracht wordt beoordeeld is terug te vinden in *Its Learning*. De deadline voor inleveren VOLGT. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Keuzevak Werk in Tuin en Landschap

Methode "AERES vmbo"

EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
3.4	Seizoensgebonden onderhoud verrichten in tuin of landschap	SE	Praktijkopdrachten Onderhoud	GL-wtl-01	P	-	45%	Nee	Cijfer	Beoordeling praktische opdrachten
3.3	Gangbare planten herkennen en benoemen	SE	Plantenkennis: Bomen, Vaste planten, Groenblijvende heesters, Bollen en knollen, Bladverliezende heesters	GL-wtl-02	S	-	45%	Nee	Cijfer	Plantenkennis
3.1	Een onderhoudsplan voor een tuin of deel van een landschap opstellen	SE	Boekje Werken in tuin en landschap	GL-wtl-03	S	-	10%	Nee	Cijfer	Beoordeling opdrachtenboek
3.2	Plaatsen van en technisch onderhoud uitvoeren aan recreatieve voorzieningen									

De beschrijving van de opdrachten voorzien van de criteria waarop een opdracht wordt beoordeeld is terug te vinden in Its Learning.

De deadline voor inleveren van alle opdrachten VOLGT. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Keuzevak Wonen en Design

Methode "geen"

EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
-	-	SO	Les 1: Woonstijlen	GL-wode-01	P	-	20%	Nee	Cijfer	Boekje woonstijlen
-	-	SO	Leerblad woonstijlen, materiaal en kleurgebruik	GL-wode-02	P	-	20%	Nee	Cijfer	Toets woonstijlen
10.1	Het bedenken van een woonstijlconcept	SE	Les 2: Moodboard	GL-wode-03	P	-	20%	Nee	Cijfer	Moodboard
-	-	SO	Les 3: Plattegronden en meubelbord	GL-wode-04	P	-	20%	Nee	Cijfer	Plattegronden
10.2	Het ontwerpen van een sample passend bij een woonstijlconcept	SE	Les 4: Behang- of gordijnprint ontwerpen	GL-wode-05	P	-	10%	Nee	Cijfer	Print ontwerpen
10.3	Het toepassen van stoffeer- en bewerktechnieken t.b.v. een sample	SE	Les 5: Woonaccessoire ontwerpen en uitwerken	GL-wode-06	P	-	10%	Nee	Cijfer	Woonaccessoire ontwerpen en uitwerken

De beschrijving van alle opdrachten voorzien van de criteria waarop een opdracht wordt beoordeeld is terug te vinden in Its Learning. De deadline voor inleveren VOLGT. Inleveren na de deadline wordt als onregelmatigheid gezien en voorgelegd aan de LEO.

Keuzevak Op Stage

Methode "geen"

P	EE		SE/CE	LS	TC	TV	TD	W	HK	B	O
-	-	Nader te bepalen	SE	Ervaringen tijdens de stage	GL-kvst-01	P	-	50%	Nee	Cijfer	Uitvoering van deeltaken zoals beschreven in deeltakenoverzicht keuzevak. Beoordeling door stagebieder
-	-	Nader te bepalen	SE	Ervaringen tijdens de stage	GL-kvst-02	S	-	50%	Nee	Cijfer	Presentatie van uitvoering van de deeltaken Beoordeling door stagebegeleider

Het is mogelijk om een keuzevak tijdens de stage te volgen. Een overzicht van goedgekeurde keuzevakken met de bijbehorende exameneenheden, is te vinden via de volgende link: <https://www.platformsvmbo.nl/keuzevakken/examenprogrammas>

Aan het volgen van een keuzevak tijdens de stage zijn, naast de stage voorwaarden, diverse extra voorwaarden verbonden.

Deze voorwaarden, uitgebreide informatie, criteria en totstandkoming van het cijfer is terug te vinden in het boekje "Keuzevak op stage".

Dit boekje is te vinden in Its Learning en wordt door de stage coördinator uitgereikt aan elke leerling die van deze mogelijkheid gebruik wil maken.